

URZĄD STATYSTYCZNY W OLSZTYNIE
ul. Tadeusza Kościuszki 78/82, 10-959 Olsztyn

Kontakt: e-mail: SekretariatUSOls@stat.gov.pl
tel. 89 524 36 66
faks 89 524 36 67

Internet: olsztyn.stat.gov.pl

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W LISTOPADZIE 2017 R.

Nr 11/2017

opublikowany 02.01.2018

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2017 r. było wyższe niż przed miesiącem, a także w porównaniu do analogicznego miesiąca ub. roku.
- W końcu listopada br. liczba bezrobotnych była niższa od notowanej w poprzednim miesiącu, jak i w porównaniu do listopada ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 11,5% i była niższa niż przed miesiącem, jak i w porównaniu do analogicznego miesiąca roku ub.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie br. było wyższe w stosunku do poprzedniego miesiąca, jak i w porównaniu do listopada ub. roku.
- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w III kwartale 2017 r. wzrosły o 1,5% w skali roku.
- Ceny zbóż, żywca rzeźnego wołowego i drobiowego oraz mleka w skupie były wyższe niż przed rokiem, natomiast ceny ziemniaków i żywca rzeźnego wieprzowego niższe. Na targowiskach ceny pszenicy i ziemniaków jadalnych były wyższe w porównaniu do listopada 2016 r. i października 2017 r. W skali miesiąca wzrosły ceny skupu zbóż, ziemniaków, żywca rzeźnego wołowego i mleka, natomiast spadły ceny żywca rzeźnego wieprzowego i drobiowego.
- Produkcja sprzedana przemysłu kształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 12,7%). Produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 8,8% w stosunku do ub. roku.
- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań była mniejsza niż w listopadzie ub. roku (o 32,2%). Mieszkania przekazali inwestorzy indywidualni, deweloperzy oraz budownictwo spółdzielcze.
- W porównaniu z listopadem ub. roku wystąpił wzrost sprzedaży detalicznej (o 14,6%) i hurtowej (o 6,6%).

SPIS TREŚCI

Strona

Rynek pracy.....	4
Wynagrodzenia.....	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	17
Rynek wewnętrzny.....	19
Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim	20

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

np.:

skrót	pełna nazwa
	sekcje
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

np.:

Kreska (–) –	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.) –	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x) –	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*) –	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ) –	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo warmińsko-mazurskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Olsztynie oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

W listopadzie br. w porównaniu do analogicznego miesiąca ub. roku zaobserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia rejestrowanego.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie br. ukształtowało się na poziomie 143,3 tys. osób, tj. o 3,0% wyższym niż przed rokiem (w listopadzie ub. roku – wzrost o 1,8%).

W porównaniu do listopada ub. roku zatrudnienie wzrosło m.in. w informacji i komunikacji (o 18,4%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 15,4%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,6%), obsłudze rynku nieruchomości (o 6,3%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,2%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

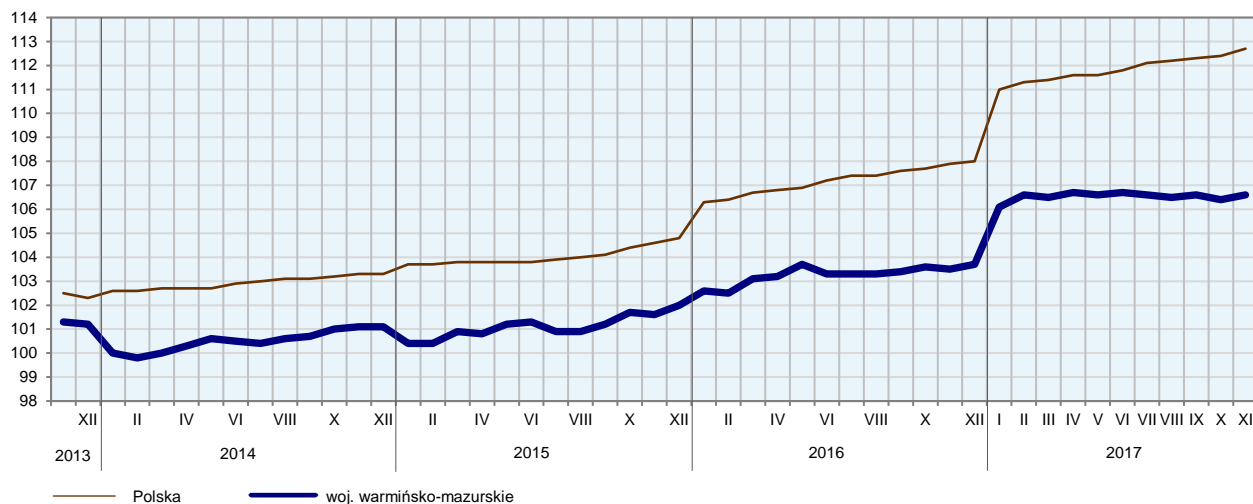
Wyszczególnienie	XI 2017		I–XI 2017	
	w tys.	XI 2016 = 100	w tys.	I–XI 2016 = 100
O g ó ł e m	143,3	103,0	143,8	103,8
w tym:				
Przemysł	85,6	102,9	85,5	103,5
w tym przetwórstwo przemysłowe	78,2	102,7	78,1	103,4
Budownictwo.....	10,5	101,9	10,6	103,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	20,6	100,3	21,0	102,9
Transport i gospodarka magazynowa	5,8	104,0	6,0	108,1
Zakwaterowanie i gastronomia	2,8	106,6	2,9	105,3
Informacja i komunikacja.....	1,1	118,4	1,1	118,4
Obsługa rynku nieruchomości.....	2,3	106,3	2,3	106,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	1,8	115,4	1,8	109,4
Administrowanie i działalność wspierająca.....	6,6	105,2	6,5	102,1

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do października 2017 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się. Wzrost nastąpił m.in. w informacji i komunikacji (o 8,7%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,8%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,5%). Spadek wystąpił m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 0,6%), budownictwie (o 0,3%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,2%).

W okresie styczeń–listopad 2017 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 143,8 tys. osób i wzrosło w porównaniu do analogicznego okresu 2016 r. (o 3,8%). W skali roku wzrosło zatrudnienie m.in. w informacji i komunikacji (o 18,4%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 9,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,1%), obsłudze rynku nieruchomości (o 6,2%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,3%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

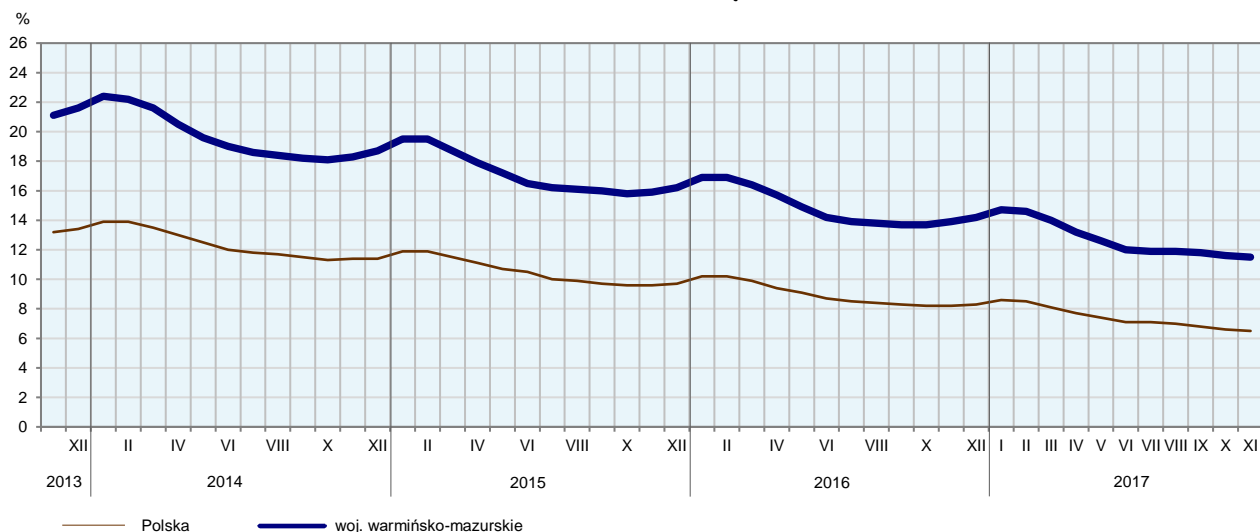

W końcu listopada br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 58,9 tys. osób i była niższa o 55 osób (tj. o 0,1%) niż w poprzednim miesiącu i niższa o 11,8 tys. osób (tj. o 16,7%) niż w listopadzie ub. roku. Kobiety stanowiły 56,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 54,8%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2016	2017	
		X	XI
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	70,7	59,0	58,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	9,7	10,1	8,8
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	8,8	11,7	8,9
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %..	13,9	11,6	11,5

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
Stan w końcu miesiąca

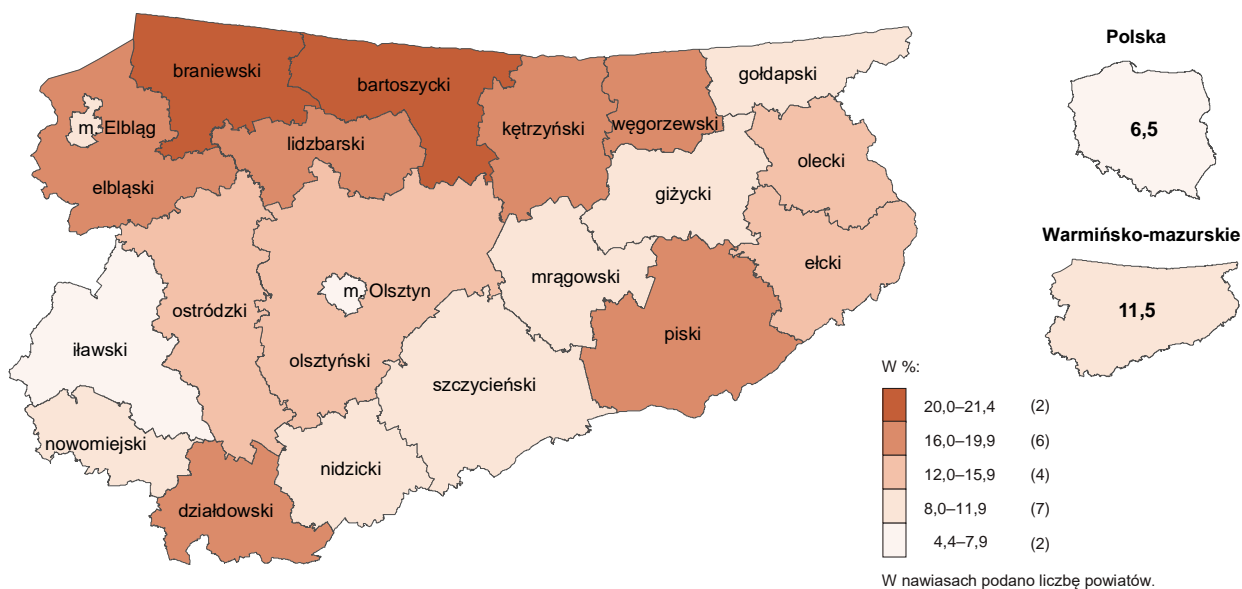

W listopadzie 2017 r. **stopa bezrobocia rejestrowanego** ukształtowała się na poziomie 11,5% i była niższa o 0,1 p. proc niż przed miesiącem, niższa również o 2,4 p. proc w porównaniu do listopada ub. roku. Stopa bezrobocia w województwie była nadal najwyższa w kraju.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: braniewski (21,4%, wobec 24,5% w listopadzie ub. roku) i bartoszycki (20,5%, wobec odpowiednio 22,9%), a o najniższej – Olsztyn (4,4%, wobec odpowiednio 4,9%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2017 R.

Stan w końcu listopada

W listopadzie 2017 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 8,8 tys. osób bezrobotnych, tj. o 13,0% mniej niż przed miesiącem i o 9,4% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem był niższy niż przed rokiem o 0,9 p. proc. (87,2%). Zmalał także udział osób dotychczas niepracujących (o 0,1 p. proc. do 11,2%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 1,7.

W listopadzie br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 8,9 tys. osób, tj. mniej o 24,4% niż w październiku 2017 r. i o 1,1% więcej niż przed rokiem. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 4,7 tys. osób (przed rokiem 4,4 tys. osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w porównaniu do listopada 2016 r. (do 52,4%). Zwiększył się również odsetek osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 2,4 p. proc. do 9,4%). Spośród osób wykreślonych z ewidencji zmniejszył się odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 2,5 p. proc. do 17,8%). Odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu osoby bezrobotnej był taki sam jak przed rokiem (6,3%).

W końcu listopada br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 48,9 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zmalał w porównaniu z rokiem ubiegłym (o 0,2 p. proc. do 83,0%).

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu listopada br. stanowili 86,1% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 86,8%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 1,4 p. proc. odpowiednio do 55,8%). Zmniejszył się też udział osób bezrobotnych do 25 roku

życia (o 0,6 p. proc. do 13,5%) oraz osób powyżej 50 roku życia (o 0,5 p. proc. do 27,8%). Zwiększył się natomiast udział osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 2,1 p. proc. do 20,4%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,3 p. proc. do 6,9%).

W porównaniu do listopada ub. roku zmalała liczba bezrobotnych osób do 25 roku życia (o 20,0%), osób długotrwale bezrobotnych (o 18,7%), osób po 50 roku życia (o 18,0%), niepełnosprawnych (o 13,4%) oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 7,1%).

Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2016	2017	
		X	XI
	w % ogółem		
Do 30 roku życia	27,6	27,9	27,3
w tym do 25 roku życia	14,1	14,3	13,5
Długotrwale ^a	57,2	55,9	55,8
Powyżej 50 roku życia.....	28,3	27,4	27,8
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.....	18,3	20,5	20,4
Niepełnosprawni	6,6	6,8	6,9

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W listopadzie br. do urzędów pracy zgłoszono 4,6 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 0,9 tys. ofert mniej niż przed miesiącem i o 0,6 tys. ofert więcej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 21 bezrobotnych (przed miesiącem 19, przed rokiem 35).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że na koniec listopada br. 2 zakłady pracy w województwie zapowiedziały w najbliższym czasie zwolnienie 6 pracowników (przed rokiem odpowiednio 6 zakładów, 215 pracowników).

WYNAGRODZENIA

W listopadzie br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 749,52 zł i było o 7,1% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 5,0%).

W porównaniu do listopada ub. roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano m.in. w sekcji budownictwo (o 11,5%), zakwaterowanie i gastronomia (o 9,0%), działalności profesjonalna, naukowa i techniczna (o 8,5%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 6,7%).

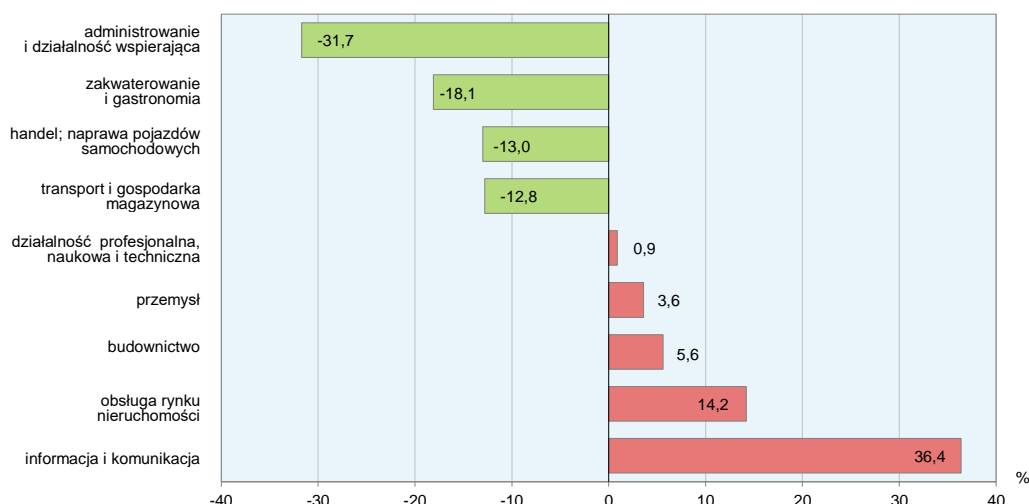
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2017		I–XI 2017	
	w tys.	XI 2016 = 100	w tys.	I–XI 2016 = 100
O g ó ł e m	3 749,52	107,1	3 663,06	105,9
w tym:				
Przemysł	3 885,77	106,9	3 777,82	105,5
w tym przetwórstwo przemysłowe	3 865,32	107,2	3 756,55	105,6
Budownictwo	3 958,77	111,5	3 730,46	106,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3 262,01	105,7	3 202,25	107,1
Transport i gospodarka magazynowa	3 270,69	106,7	3 187,34	107,1
Zakwaterowanie i gastronomia	3 070,42	109,0	3 141,59	109,2
Informacja i komunikacja.....	5 112,54	105,8	4 944,31	104,0
Obsługa rynku nieruchomości.....	4 280,89	104,3	4 429,42	104,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	3 782,23	108,5	3 855,12	105,8
Administrowanie i działalność wspierająca	2 559,57	105,5	2 519,60	106,1

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do października 2017 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia wzrosły. Wzrost zaobserwowano m.in. w budownictwie (o 2,8%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,4%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,2%). Spadek natomiast wystąpił m. in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 10,4%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,8%).

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO W WYBRANYCH SEKCJACH PKD OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE W LISTOPADZIE 2017 R.

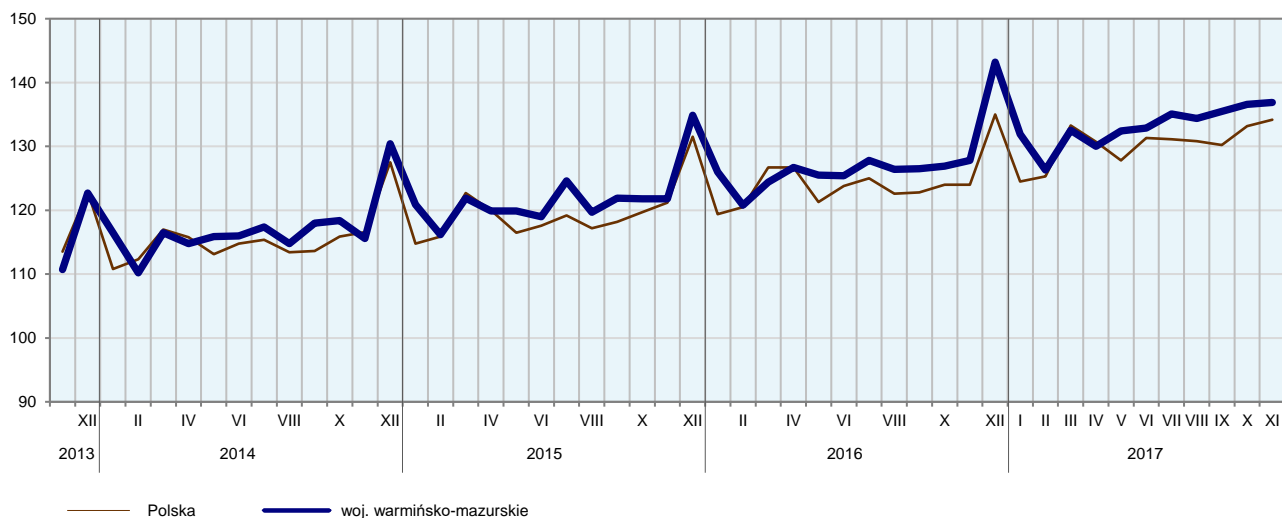

W listopadzie br. wyższe wynagrodzenia w odniesieniu do przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw otrzymali zatrudnieni m.in. w informacji i komunikacji (o 36,4%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 14,2%).

W okresie styczeń–listopad 2017 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się na poziomie 3 663,06 zł, tj. o 5,9 % wyższym od notowanego w analogicznym okresie 2016 r. W skali roku najbardziej wzrosły wynagrodzenia m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,2%), transporcie i gospodarce magazynowej oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (po 7,1%), budownictwie (o 6,4%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,1%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,8%).

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

CENY DETALICZNE

W III kwartale 2017 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie warmińsko-mazurskim wzrosły (o 1,5%, wobec spadku w ubiegłym roku o 0,5%). Najbardziej wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 4,5%), ceny w edukacji (o 2,6%), ceny związane z rekreacją i kulturą (o 1,8%) oraz mieszkaniem (o 1,3%). W grupach: odzież i obuwiu oraz transport odnotowano spadek cen (odpowiednio o 7,1% i 0,4%).

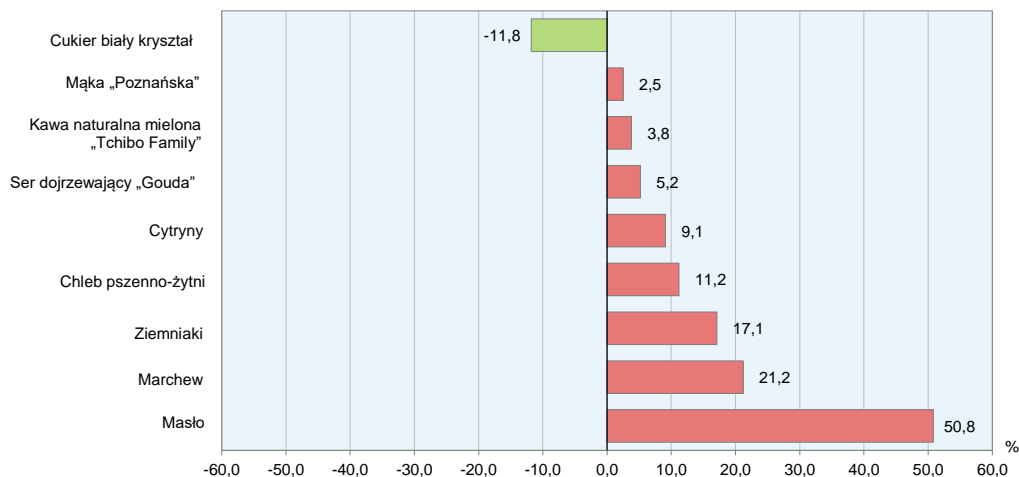
Tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku było niższe niż w kraju (1,9%).

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie warmińsko-mazurskim kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017	
	II kw.	III kw.	II kw.	III kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó ł e m	99,1	99,5	101,5	101,5
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	100,6	101,3	103,4	104,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe .	100,9	101,8	100,6	100,1
Odzież i obuwiu.....	95,4	95,2	93,6	92,9
Mieszkanie.....	99,4	99,8	101,5	101,3
Zdrowie.....	100,5	98,5	99,6	100,2
Transport.....	93,3	95,0	102,3	99,6
Rekreacja i kultura.....	97,5	98,2	102,2	101,8
Edukacja.....	100,4	100,4	102,4	102,6

Ceny artykułów żywnościowych w listopadzie 2017 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wykazywały przeważnie tendencje wzrostowe. W grupie „pieczywo i produkty zbożowe”, podobnie jak w miesiącu poprzednim, zanotowano wzrost cen większości artykułów, wzrosła m.in. cena bułeczki pszennej (o 16,7%), cena chleba (o 11,2%), kaszy jęczmiennej (o 4,3%) i mąki pszennej (o 2,5%). Obniżono cenę ryżu (o 6,8%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W LISTOPADZIE 2017 R. (wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za mięso wołowe bez kości, z udźca (o 14,8%), za mięso wieprzowe bez kości – schab środkowy (o 2,6%) oraz za mięso wołowe z kością – rostbef (o 0,9%). Wzrosła cena szynki wieprzowej, gotowanej (o 6,3%) oraz kiełbasy wędzonej i suchej (odpowiednio o 12,3% i 7,8%). Za kurczaka świeżego, patroszonego płacono więcej (o 7,9%).

W grupie „mleko i sery” wzrosła cena śmietany 18,0% (o 10,8%), sera twarogowego półtłustego (o 5,9%), sera dojrzewającego (o 5,2%). Za jaja kurze płacono więcej (o 38,5%).

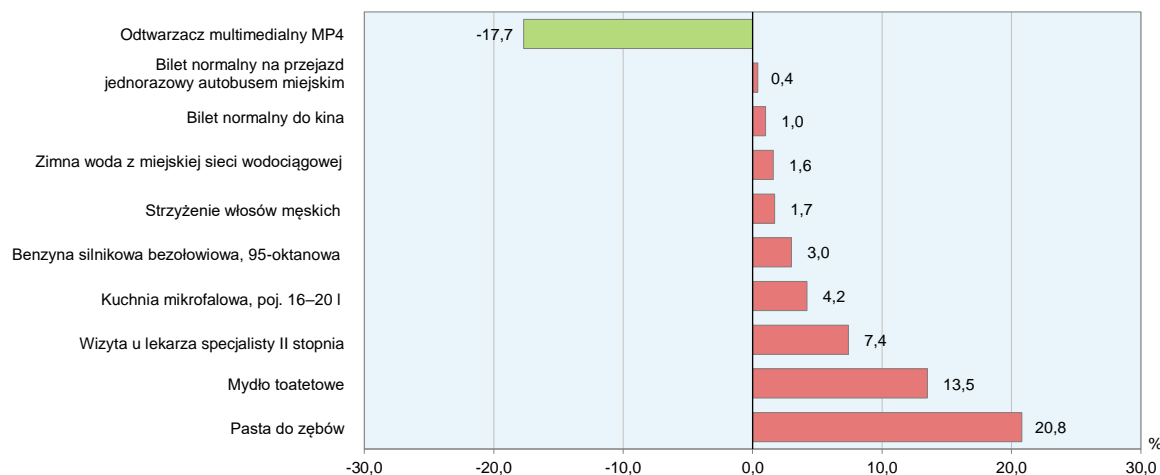
W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wzrosła cena masła (o 50,8%) oraz oleju rzepakowego (o 5,7%). Zmalała cena margaryny (o 11,3%).

W listopadzie br., w stosunku do analogicznego okresu ub. roku, więcej płacono za marchew (o 21,2%), za ziemniaki (o 17,1%) i za cebulę (o 13,0%). Cena cytryn wzrosła o (9,1%).

W stosunku do roku poprzedniego wzrosła cena herbaty i kawy (odpowiednio o 10,3% i 3,8%), a zmalała cena cukru (o 11,8%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W LISTOPADZIE 2017 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Cena benzyny bezołowiowej 95-oktanowej w listopadzie br. była wyższa o 3,0% niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. Za przejazd taksówką osobową płacono więcej o 5,5%, a za przejazd jednorazowy autobusem miejskim o 0,4%.

W stosunku do analogicznego okresu ub. roku w listopadzie br. wzrosły opłaty za wywóz nieczystości niesegregowanych (o 8,5%), za podgrzanie wody (o 2,2%) i za pobranie wody zimnej z sieci wodociągowej (o 1,6%).

ROLNICTWO

W listopadzie 2017 r. przeciętne ceny zbóż na rynku rolnym były wyższe niż przed rokiem. Ceny żywca rzeźnego wołowego i drobiowego oraz mleka w skupie były wyższe od ubiegłorocznych, natomiast ziemniaków i żywca rzeźnego wieprzowego niższe. W porównaniu z październikiem 2017 r. ceny skupu zbóż, ziemniaków, żywca rzeźnego wołowego i mleka były wyższe, natomiast żywca rzeźnego wieprzowego i drobiowego niższe. Ceny targowiskowe pszenicy i ziemniaków jadalnych były wyższe w ujęciu miesięcznym.

W listopadzie 2017 r. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 4,1°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 1,5°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 11,3°C (Olsztyn), a minimalna minus 2,8°C (Olsztyn). Średnia suma opadów atmosferycznych (67 mm) stanowiła 136% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 15 do 21.

Jesień 2017 r. była wyjątkowo wilgotna. Rolnicy ze względu na nadmierne opady deszczu w tym roku mieli początkowo problemy ze zbiorem zbóż i rzepaku, a następnie z przygotowaniem stanowisk pod rośliny następcze i terminowym wykonaniem siewów ozimin. Opady utrudniały wykonywanie zabiegów ochrony herbicydowej i nawożenia. Niejednokrotnie rolnicy byli zmuszeni do przełożenia tych zabiegów na okres wiosenny. W listopadzie warunki wilgotnościowe nie uległy poprawie. Stan roślin na koniec listopada określono jako gorszy w porównaniu do roku poprzedniego. Rośliny były słabiej rozwinięte, widoczne były liczne braki w obsadzie spowodowane nierównomiernymi wschodami i wymoknięciami w okresie jesieni. Ze względu na nadmierne uwilgotnienie gleby nie było możliwe dokończenie zbiorów kukurydzy.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–XI 2017		XI 2017		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	XI 2016 = 100	X 2017 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	391,6	128,0	41,9	100,1	68,0
w tym:					
pszenica.....	291,6	135,0	34,5	106,7	69,0
żyto	35,3	137,2	2,1	71,8	75,0

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec–listopad 2017 r. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był większy o 28,0% niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Wyższy był skup zarówno pszenicy (o 35,0%), jak i żyta (o 37,2%). W listopadzie 2017 r. dostawy zbóż do skupu były mniejsze niż

¹Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Elblągu, Kętrzynie i Olsztynie.

przed miesiącem – łącznie skupiono 41,9 tys. t zbóż, tj. o 32,0% mniej niż w październiku 2017 r. W porównaniu z listopadem 2016 r. odnotowano nieznaczny wzrost podaży o 0,1%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2017		XI 2017		
	w tys. t	I–XI 2016 = 100	w tys. t	XI 2016 = 100	X 2017 = 100
Żywiec rzeźny ^b	371,9	109,6	30,3	106,3	96,9
w tym:					
bydło (bez cieląt).....	19,5	78,9	1,7	123,3	97,8
trzoda chlewna.....	104,0	109,0	9,7	112,8	94,7
drób.....	248,1	113,5	18,9	102,2	98,0
Mleko ^c	834,8	103,5	66,8	104,7	89,9

^a W okresie lipiec–listopad bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

Od początku 2017 r. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był wyższy o 9,6% niż w tym samym okresie 2016 r. Odnotowano wzrost skupu trzody chlewnej i drobiu (odpowiednio o 9,0% i o 13,5%) oraz spadek bydła (o 21,1%). W listopadzie 2017 r. producenci z województwa warmińsko-mazurskiego dostarczyli do skupu 30,3 tys. t żywca rzeźnego, tj. więcej o 6,3% niż przed rokiem, natomiast mniej niż przed miesiącem o 3,1%. Podaż wszystkich gatunków zwierząt zwiększyła się w ujęciu rocznym, a zmniejszyła w ujęciu miesięcznym.

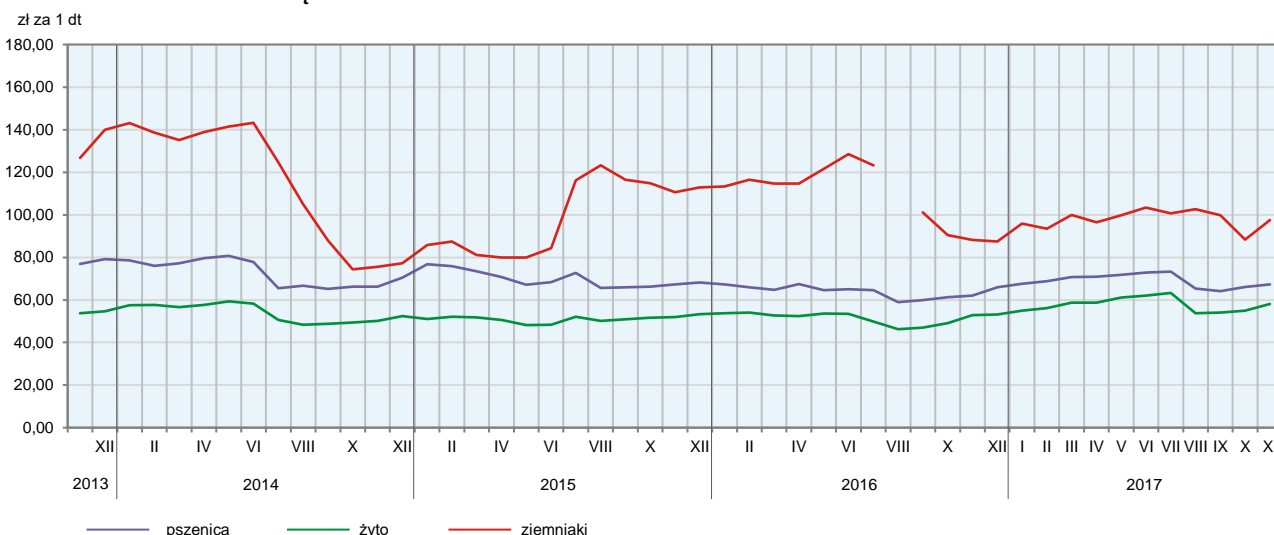
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	XI 2017			I–XI 2017		XI 2017			I–XI 2017	
	zł	XI 2016 = 100	X 2017 = 100	zł	I–XI 2016 = 100	zł	XI 2016 = 100	X 2017 = 100	zł	I–XI 2016 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	67,35	108,5	102,0	67,46	106,8	88,18	103,3	110,2	82,94	96,9
żyto	58,15	109,9	105,9	55,52	110,9	.	x	x	.	x
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	58,49	86,5	165,8	86,87	130,3	97,51	110,5	110,4	97,97	88,1
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,36	113,2	100,6	6,23	108,1	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,82	97,4	97,5	5,25	111,0	.	x	x	.	x
drób	4,76	107,6	97,7	4,76	99,0	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	.	x	x	163,33	103,3
Mleko za 1 hl.....	158,77	114,6	100,9	142,64	127,2	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne późne.

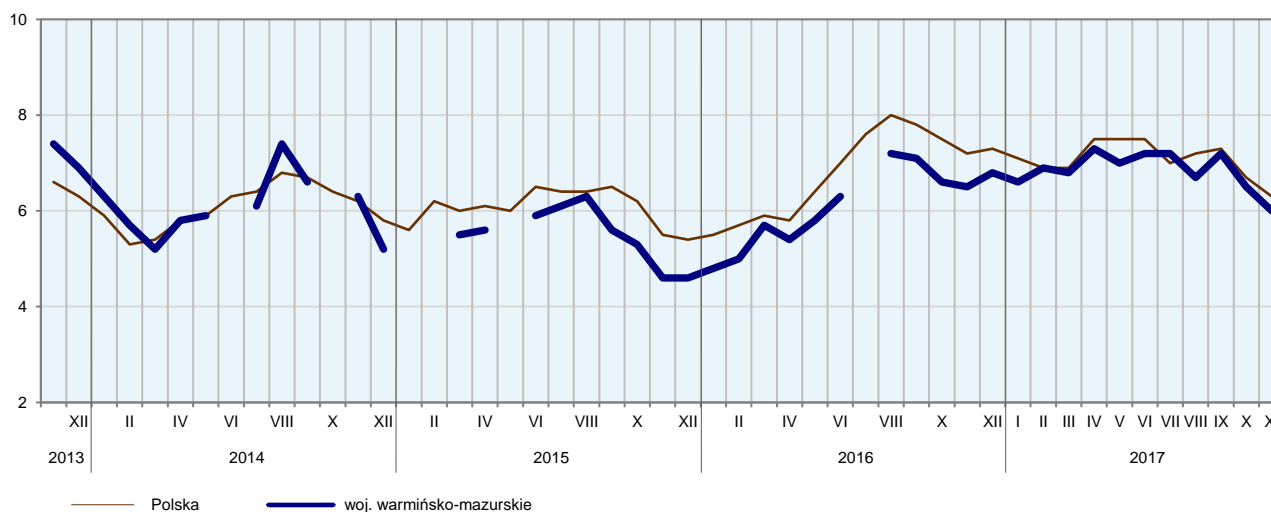
W listopadzie 2017 r., przy spadku podaży, producenci z województwa warmińsko-mazurskiego uzyskiwali wyższe niż przed miesiącem ceny za dostarczoną do skupu pszenicę (o 2,0%), a ceny żyta wzrosły (o 5,9%). W obrocie targowiskowym ceny pszenicy wzrosły o 10,2%. Od stycznia 2017 r. utrzymała się tendencja wzrostowa cen skupu pszenicy i żyta w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. Na targowiskach odnotowano wzrost cen pszenicy w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. Średnia cena pszenicy w skupie była wyższa od ubiegłorocznej o 8,5% i na targowiskach o 3,3%. Średnia cena żyta w skupie była wyższa o 9,9% od ubiegłorocznej.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

W listopadzie 2017 r. w skupie **ziemniaków** zanotowano spadek cen tego surowca w porównaniu do poprzedniego roku. Średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 58,49 zł, tj. o 13,5% mniej niż w listopadzie 2016 r., natomiast o 65,8% więcej niż w październiku 2017 r. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych wyniosła 97,51 zł/dt – w porównaniu do poprzedniego roku wzrosła o 10,5% i w porównaniu do poprzedniego miesiąca o 10,4%.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN JĘCZMIENIA NA TARGOWISKACH

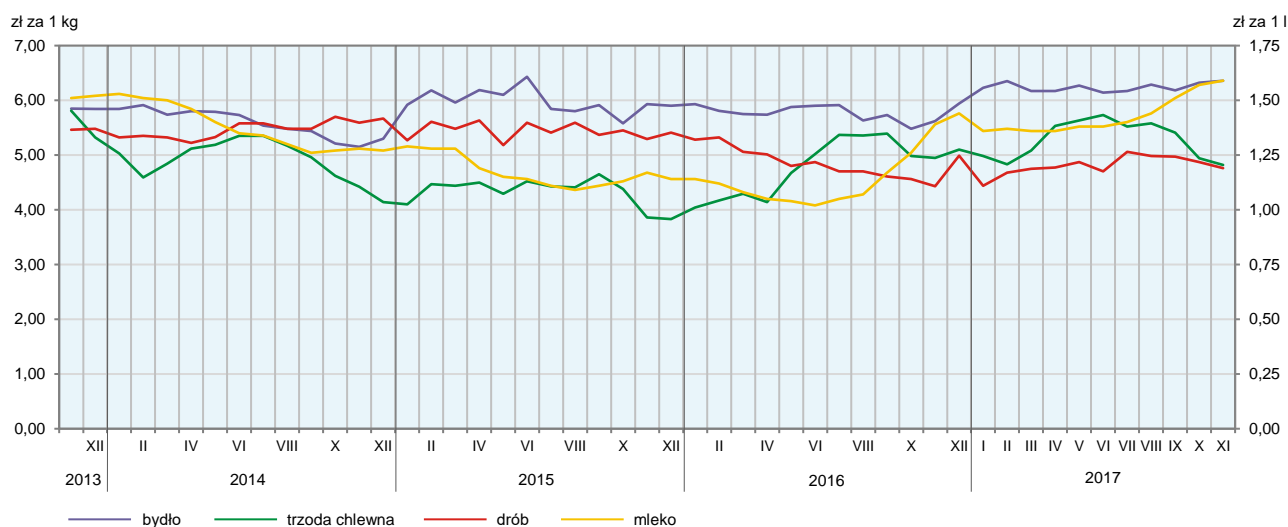

W listopadzie 2017 r. w skali miesiąca odnotowano spadek cen **żywca wieprzowego** w skupie – za 1 kg tego surowca płacono 4,82 zł (spadek o 2,5%). W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego w skupie były niższe o 2,6%.

Wzrost cen jęczmienia na targowiskach przy jednoczesnym spadku cen żywca wieprzowego w skupie, skutkowało pogorszeniem rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z październikiem 2017 r. W listopadzie 2017 r. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 6,0 kg jęczmienia na targowiskach (przed rokiem wskaźnik wyniósł 6,5).

Podaż **żywca drobiowego** w listopadzie 2017 r. ukształtowała się na niższym poziomie niż miesiąc temu. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego (osiągając poziom 4,76 zł/kg) spadła w odniesieniu do października 2017 r. o 2,3%, natomiast w porównaniu z listopadem 2016 r. wzrosła o 7,6%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

W listopadzie 2017 r. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** (osiągając poziom 6,36 zł/kg) wzrosła w porównaniu z listopadem 2016 r. o 13,2% i w porównaniu z październikiem 2017 r. o 0,6%.

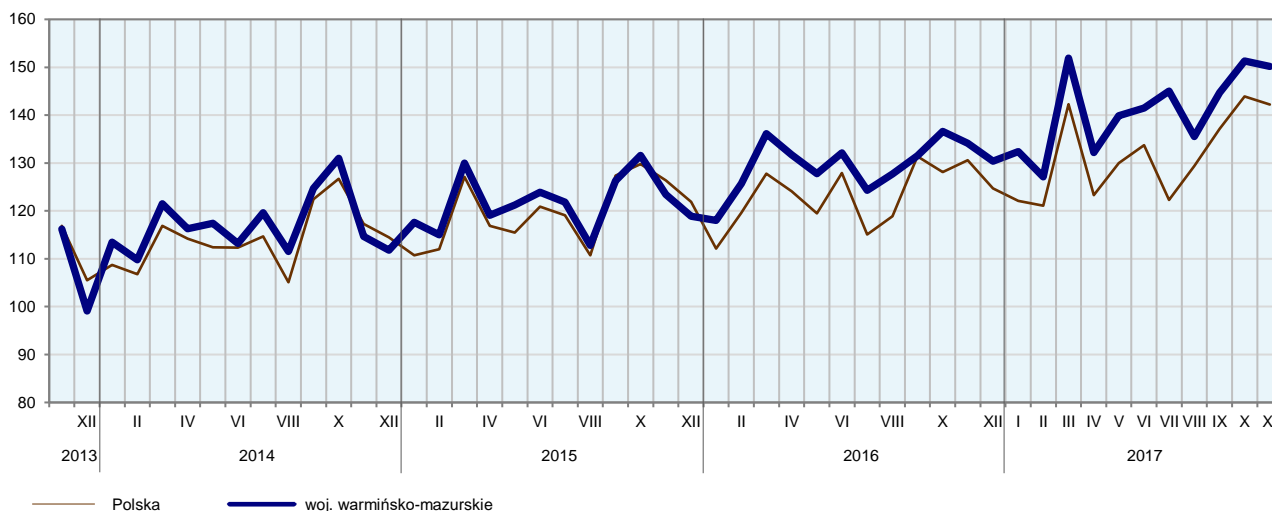
Od początku 2017 r. **skup mleka** wyniósł 834,8 mln l i był o 3,5% większy niż w analogicznym okresie 2016 r. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 142,64 zł za 100 l, tj. o 27,2% wyższym niż przed rokiem. W listopadzie 2017 r. dostawy mleka do skupu były większe w ujęciu rocznym o 4,7%, natomiast w ujęciu miesięcznym mniejsze o 10,1%. Za 100 l mleka płacono średnio 158,77 zł, tj. o 14,6% więcej w porównaniu z listopadem 2016 r. i w ujęciu miesięcznym o 0,9%.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 2 981,3 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 12,7% niż w listopadzie ub. roku i o 0,8% niższa w porównaniu z poprzednim miesiącem. Wystąpił wzrost **produkcji budowlano-montażowej** – w stosunku do ub. roku o 8,8%.

W ujęciu rocznym wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 13,5%), przetwórstwie przemysłowym (o 13,1%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 0,2%). Spadek sprzedaży wystąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,0%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

Wyższy niż w listopadzie ub. roku poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 25 (spośród 28 występujących w województwie) działach przemysłu, niższy w 3. Wzrost sprzedaży w odniesieniu do listopada ub. roku odnotowano m.in. w produkcji: maszyn i urządzeń (o 37,8%), pozostałego sprzętu transportowego (o 26,0%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 10,4%), mebli (o 10,2%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,7%), wyrobów z metali (o 1,6%). Wzrost sprzedaży wystąpił również w produkcji artykułów spożywczych (o 9,2%), która w listopadzie br. stanowiła 37,3% produkcji przemysłowej (39,3% przetwórstwa przemysłowego) województwa. Spadek produkcji wystąpił m.in. w produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 8,2%). W porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym zmniejszyła się o 1,5%. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w listopadzie br. wyniosła (w cenach bieżących) 34,8 tys. zł i była (w cenach stałych) o 9,6% wyższa niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,9% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 6,9%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2017	I–XI 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	112,7	107,7	100,0
w tym:			
Górnictwo i wydobywanie.....	100,2	94,6	0,6
Przetwórstwo przemysłowe.....	113,1	107,8	95,2
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych.....	109,2	110,4	37,9
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	110,4	110,0	6,1
papieru i wyrobów z papieru.....	91,8	75,2	1,0
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	103,7	103,0	3,2
wyrobów z metali.....	101,6	110,5	6,7
urządzeń elektrycznych.....	127,0	106,7	1,7
maszyn i urządzeń.....	137,8	93,1	2,4
pozostałego sprzętu transportowego.....	126,0	114,8	2,0
mebli.....	110,2	108,2	11,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	97,0	105,3	1,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	113,5	107,3	2,7

W okresie styczeń–listopad 2017 r. produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 30 729,3 mln zł i była (w cenach stałych) o 7,7% wyższa niż przed rokiem. W przetwórstwie przemysłowym produkcja sprzedana wzrosła o 7,8%. Wydajność pracy w przemyśle na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 359,5 tys. zł i była (w cenach stałych) o 4,0% wyższa niż przed rokiem.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w listopadzie br. wyniosła 313,2 mln zł. Była wyższa o 31,4% niż w listopadzie ub. roku i o 13,9% w porównaniu z październikiem 2017 r.

W listopadzie br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 1,9% wyższe niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 11,5%. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w październiku br. wyniosła (w cenach bieżących) 29,8 tys. zł i była (w cenach bieżących) wyższa o 28,9% niż przed rokiem.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 185,8 mln zł i stanowiła 59,3% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do miesiąca poprzedniego produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 5,5%, a w stosunku do listopada ub. roku o 8,8%. W stosunku do listopada 2016 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano w dwóch działach budownictwa: w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 53,8%) oraz przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 36,4%). W dziale „roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej” produkcja budowlano-montażowa spadła o 30,5%.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2017	I–XI 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	108,8	131,9	100,0
Budowa budynków	153,8	152,6	45,3
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	69,5	102,2	27,7
Roboty budowlane specjalistyczne	136,4	141,9	27,0

W porównaniu z październikiem 2017 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano w działach: „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (o 41,5%) i „roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” (o 0,5%). W dziale „roboty budowlane specjalistyczne” produkcja budowlano-montażowa spadła o 13,8%.

W okresie styczeń–listopad 2017 r. produkcja sprzedana budownictwa ukształtowała się na poziomie 2 689,2 mln zł i była o 33,9% większa niż w takim samym okresie roku ubiegłego. Wydajność pracy w budownictwie na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 253,9 tys. zł i była (w cenach bieżących) o 29,3% wyższa niż przed rokiem. W województwie produkcja budowlano-montażowa wzrosła w tym czasie o 31,9%. Wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa. W przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 52,6%, zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi o 41,9%, a w dziale „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” o 2,2%.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W listopadzie br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku spadła liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 32,2%) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 13,7%). Wzrosła natomiast liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 4,2%).

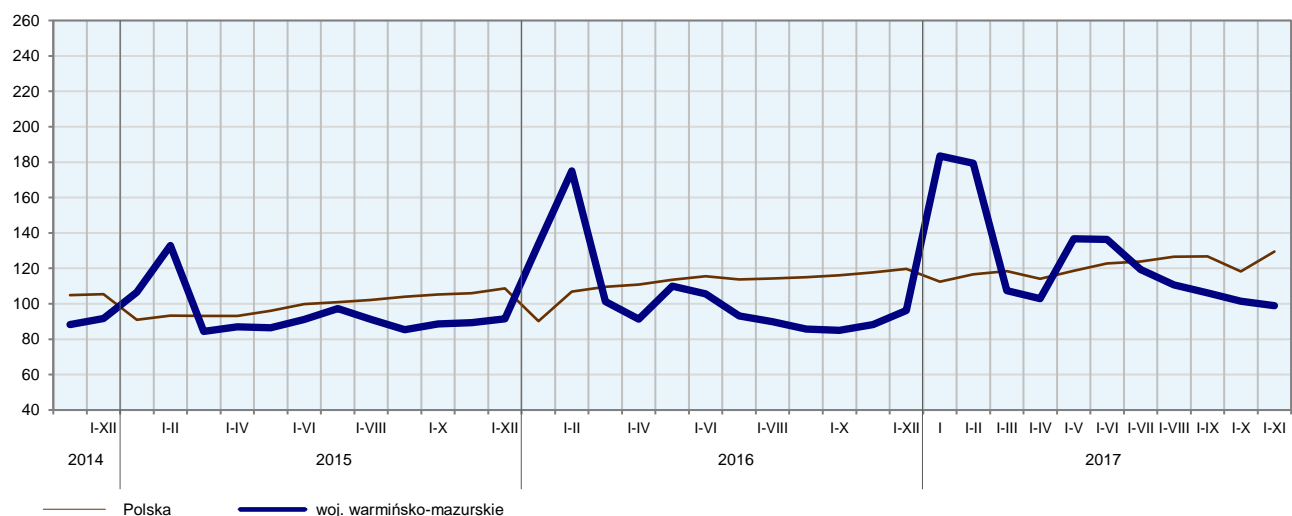
Według wstępnych danych², w listopadzie br. **oddano do użytkowania** 327 mieszkań, tj. o 155 mniej niż przed rokiem (spadek o 32,2%). W badanym miesiącu mieszkania do użytkowania przekazali inwestorzy indywidualni – 212 (64,8% ogółu oddanych mieszkań), budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem – 84 (25,7%) oraz budownictwo spółdzielcze – 31 (9,5%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio: 59,5%, 37,1%, budownictwo spółdzielcze nie oddało żadnego mieszkania. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko-mazurskim w listopadzie br. stanowiły 1,9% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–listopad br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2016 = 100	
O g ó ł e m	4 357	100,0	111,4	88,3
Indywidualne	1 995	45,8	95,9	126,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2 211	50,7	128,4	56,9
Spółdzielcze	76	1,7	245,2	45,3
Komunalne	74	1,7	189,7	36,6
Zakładowe	1	0,0	2,5	147,0

W okresie styczeń–listopad 2017 r. w województwie oddano do użytkowania 4 357 mieszkań, tj. o 445 (o 11,4%) więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przeciętna **powierzchnia użytkowa mieszkań** oddanego do użytkowania w tym czasie wyniosła 88,3 m² i była o 3,6 m² mniejsza niż przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego w okresie styczeń–listopad 2016 r. Inwestorzy indywidualni oddali mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej. Były to mieszkania o przeciętnej powierzchni użytkowej większej niż w takim samym okresie roku ubiegłego.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA (analogiczny okres 2010 = 100)

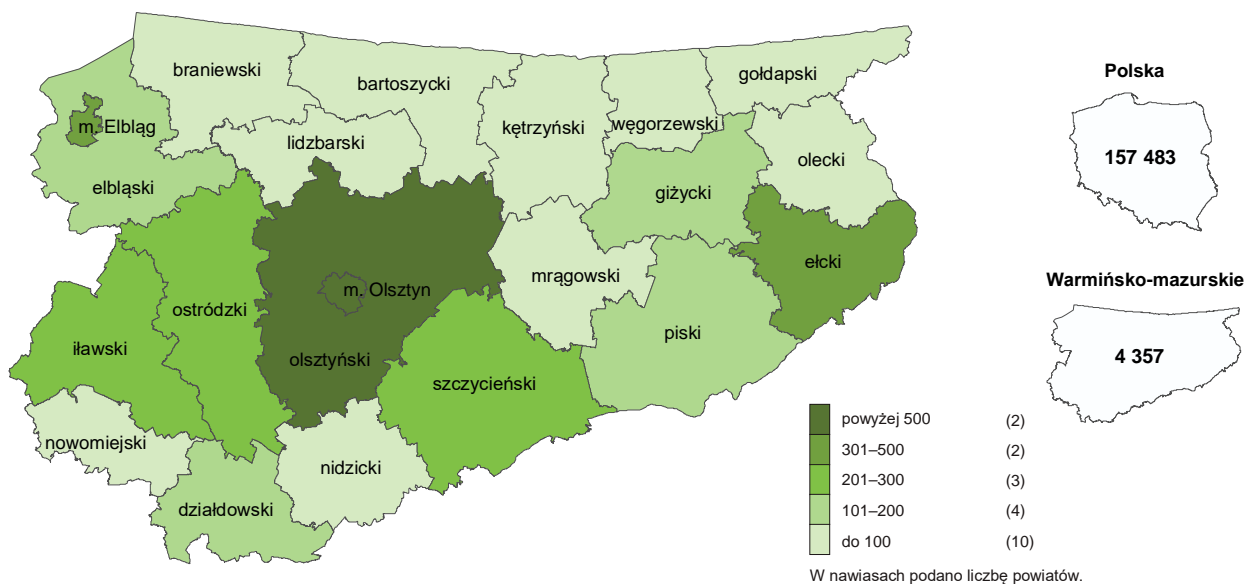

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Olsztynie (779) i powiecie olsztyńskim (726), najmniej w powiatach: węgorzewskim (24) i bartoszyckim (31).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach bartoszyckim (141,5 m²) i węgorzewskim (135,6 m²), a najmniejsze (poniżej 70,0 m²) wybudowano w Olsztynie.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ-LISTOPAD 2017 R.

W listopadzie br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** 275 mieszkań, tj. o 11 (o 4,2%) więcej niż w listopadzie 2016 r. Z ogólnej liczby pozwoleń wydanych lub zgłoszeń dokonanych, 62,5% dotyczyło inwestorów indywidualnych, 36,4% budujących mieszkania na sprzedaż i wynajem i 1,1% budownictwa komunalnego.

Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń-listopad br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2016 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2016 = = 100
O g ó ł e m	6 283	100,0	127,1	4 295	100,0	121,0
Indywidualne	3 405	54,2	130,7	2 508	58,4	116,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2 410	38,4	116,4	1 637	38,1	129,1
Spółdzielcze	84	1,3	x	-	-	x
Komunalne	322	5,1	133,6	69	1,6	88,5
Zakładowe	40	0,6	153,8	5	0,1	5-krotnie
Spoleczne czynszowe	22	0,4	x	76	1,8	185,4

W badanym miesiącu (w porównaniu z listopadem 2016 r.) zmniejszyła się liczba **mieszkań rozpoczętych** (o 13,7%, do 335). W listopadzie br. budowę mieszkań rozpoczęli deweloperzy (65,7% ogółu rozpoczętych mieszkań) oraz inwestorzy indywidualni (34,3%).

W okresie styczeń–listopad 2017 r. wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz budowę których rozpoczęto dominowali inwestorzy indywidualni.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W listopadzie br. w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku wystąpił wzrost (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 14,6%) i **hurtowej** (o 6,6%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2017	I–XI 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m^a	114,6	104,9	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	155,9	106,4	24,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	110,5	118,6	11,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,9	110,8	27,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	81,6	109,9	4,8
Tekstylia, odzież, obuwie	68,6	72,9	6,3
Meble, RTV, AGD	128,7	120,1	4,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	110,9	100,7	5,2
Pozostałe	95,1	96,4	13,3

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z listopadem ub. roku wzrost sprzedaży detalicznej (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) odnotowano m.in. w grupach: „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 55,9%), „meble, RTV, AGD” (o 28,7%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 11,9%). Spadek sprzedaży wystąpił m.in. w grupach: „tekstylia, odzież, obuwie” (o 31,4%), „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 18,4%).

W porównaniu z październikiem 2017 r. sprzedaż detaliczna zwiększyła się o 2,9%, w tym spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej województwa w grupie „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 43,2%). W grupach „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” i „paliwa” odnotowano spadek sprzedaży detalicznej po 11,1%.

W okresie styczeń–listopad 2017 r. sprzedaż detaliczna była o 4,9% większa niż przed rokiem. Wzrost odnotowano m.in. w grupach: „meble, RTV, AGD” (o 20,1%), „paliwa” (o 18,6%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 10,8%). Spadek wystąpił m.in. w grupie „tekstylia, odzież, obuwie” (o 27,1%).

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w listopadzie br. była większa o 10,2% niż przed rokiem i o 7,1% mniejsza w porównaniu z październikiem 2017 r., a w przedsiębiorstwach hurtowych odpowiednio: wzrost o 17,5% i spadek o 6,6%.

W okresie styczeń–listopad 2017 r. sprzedaż hurtowa wzrosła w przedsiębiorstwach handlowych o 12,0%, a w hurtowych o 20,1%.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie warmińsko-mazurskim w grudniu 2017 r.” ukazał się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Olsztynie olsztyn.stat.gov.pl w dniu 29 grudnia 2017 r.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r. B – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	137,9	137,7	138,6	138,6	139,4	138,8	138,9	138,8	139,0	139,2	139,1	139,3
	B	142,6	143,2	143,2	143,4	143,3	143,4	143,3	143,2	143,3	143,0	143,3	
poprzedni miesiąc = 100	A	100,6	99,9	100,6	100,0	100,6	99,6	100,0	100,0	100,1	100,1	100,0	100,1
	B	102,4	100,4	100,0	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,1	99,8	100,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,2	102,1	102,2	102,3	102,6	102,0	102,4	102,3	102,2	101,8	101,8	101,6
	B	103,4	104,0	103,3	103,4	102,8	103,3	103,2	103,1	103,1	102,7	103,0	
Bezrobotni zarejestrowani ^b (w tys. osób)	A	88,3	88,7	85,9	81,1	76,6	72,3	70,9	70,3	69,5	69,8	70,7	73,1
	B	77,1	76,6	73,1	68,4	64,8	61,5	60,8	60,9	60,6	59,0	58,9	
Stopa bezrobocia ^{bc} (w %)	A	16,9	16,9	16,4	15,7	14,9	14,2	13,9	13,8	13,7	13,7	13,9	14,2
	B	14,7*	14,6*	14,0*	13,2*	12,6*	12,0	11,9*	11,9*	11,8	11,6	11,5	
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	4 138	5 282	5 951	6 382	5 506	5 374	4 580	5 637	5 134	4 738	3 932	3 590
	B	4 478	5 062	6 866	6 160	6 026	5 133	5 514	5 737	5 730	5 457	4 558	
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ^b	A	45	36	33	26	25	23	23	22	24	25	35	40
	B	35	31	25	22	19	19	18	17	19	19	21	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3 450,48	3 309,01	3 406,76	3 470,43	3 437,15	3 433,74	3 501,78	3 462,24	3 465,94	3 476,54	3 501,89	3 922,44
	B	3 612,36	3 459,18	3 629,05	3 560,86	3 627,71	3 640,61	3 700,70	3 684,56	3 711,69	3 741,35	3 749,52	
poprzedni miesiąc = 100	A	93,4	95,9	103,0	101,9	99,0	99,9	102,0	98,9	100,1	100,3	100,7	112,0
	B	92,1	95,8	104,9	98,1	101,9	100,4	101,7	99,5	100,8	100,8	100,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,2	104,0	102,1	105,6	104,7	105,3	102,6	105,6	103,8	104,2	105,0	106,1
	B	104,7	104,5	106,5	102,6	105,5	106,0	105,7	106,3	107,1	107,6	107,1	
Wskaźnik cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^d :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	99,0	.	.	99,1	.	.	99,5	.	.	100,6
	B	.	.	101,7	.	.	101,5	.	.	101,5	.	.	

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem. ^b Stan w końcu okresu. ^c Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^d W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r. B – 2017 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen (dok.):												
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc = 100	A 97,7	98,9	97,2	104,3	97,2	100,5	97,0	90,4	103,0	102,7	102,5	105,6
	B 103,7	100,7	104,2	99,3	102,8	100,8	99,7	87,6	100,0	103,8	102,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 90,7	90,7	91,8	99,8	100,9	101,1	93,5	92,0	92,9	92,1	93,4	95,9
	B 101,8	103,6	111,2	105,9	112,0	112,3	115,5	111,8	108,7	109,8	109,4	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):												
poprzedni miesiąc = 100	A 100,4	98,1	99,0	99,8	102,5	100,3	100,1	95,2	101,9	95,5	102,5	105,8
	B 104,9	101,9	97,2	100,0	101,5	97,9	100,6	101,8	98,3	102,3	100,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 100,1	94,1	96,6	92,7	96,5	91,7	101,2	97,0	97,0	98,1	94,7	100,6
	B 105,1	109,2	107,3	107,6	106,5	104,0	104,5	111,7	107,7	115,4	113,2	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc = 100	A 105,6	103,2	102,8	96,4	112,9	107,4	107,0	99,9	100,6	92,3	99,5	103,1
	B 97,7	96,9	105,2	108,9	101,8	101,7	96,3	101,1	97,0	91,3	97,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 98,6	93,3	96,7	91,9	109,0	111,0	121,2	121,5	115,9	113,5	128,2	133,3
	B 123,2	115,7	118,4	133,8	120,6	114,1	102,8	104,0	100,3	99,3	97,4	
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia	A 4,8	5,0	5,7	5,4	5,8	6,3	.	7,2	7,1	6,6	6,5	6,8
	B 6,6	6,9	6,8	7,3	7,0	7,2	7,2	6,7	7,2	6,5	6,0	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc = 100	A 98,9	106,9	108,7	96,6	96,6	104,0	93,7	102,9	105,7	101,4	97,3	97,4
	B 101,7	96,5	119,3	87,1	105,9	100,8	95,5	100,6	106,4	104,8*	99,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 100,3	109,1	104,6	110,2	106,1	106,8	102,0	113,3	107,0	104,2	107,7	109,3
	B 112,4	101,5	111,3	100,4	110,0	106,7	108,7	106,3	107,1	110,6*	112,7	
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących)												
poprzedni miesiąc = 100	A 28,7	92,1	172,6	79,1	98,9	129,8	98,3	89,8	121,9	109,4	111,3	138,4
	B 40,6	89,8	166,1	94,6	89,6	124,9	128,2	105,4	108,3	79,4	105,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 88,3	58,5	74,7	55,1	44,8	74,5	65,9	70,6	71,0	83,0	77,1	83,9
	B 118,7	115,8	111,4	133,3	120,7	116,3	151,6	177,9	158,1	114,7	108,8	

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r. B – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	361	769	1 004	1 344	1 723	1 955	2 263	2 675	2 991	3 430	3 912	4 571
	B	458	771	1 061	1 330	2 060	2 460	2 827	3 222	3 707	4 030*	4 357	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	141,0	136,8	120,8	116,3	126,8	115,1	96,2	100,6	100,2	99,9	99,3	106,1
	B	126,9	100,3	105,7	99,0	119,6	125,8	124,9	120,4	123,9	117,5	111,4	
Sprzedaż detaliczna towarów ^d (w cenach bieżących): poprzedni miesiąc = 100	A	69,4	112,5	114,7	95,3	107,9	99,6	102,5	107,7	92,4	101,1	91,1	117,0
	B	75,4	95,4	121,4	100,8	106,0	103,5	100,5	103,4	96,4	98,5	102,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	92,6	100,2	100,3	87,1	99,4	97,9	93,7	105,5	94,3	95,9	93,5	100,7
	B	109,5	92,8	98,2	103,9	102,0	105,9	103,9	99,8	104,1	101,5	114,6	
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b : brutto ^c (w %)	A	.	.	5,0	.	.	5,3	.	.	4,6	.	.	4,2
	B	.	.	5,9	.	.	5,1	.	.	4,5	.	.	
netto ^d (w %).....	A	.	.	4,3	.	.	4,6	.	.	4,0	.	.	3,6
	B	.	.	5,0	.	.	4,3	.	.	3,9	.	.	
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	248,7	.	.	624,0	.	.	999,9	.	.	1 495,5
	B	.	.	270,0	.	.	597,2	.	.	960,9	.	.	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	x	x	97,3	x	x	106,0	x	x	103,6	x	x	104,8
	B	x	x	108,6	x	x	95,7	x	x	96,1	x	x	
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	123 948	124 014	124 105	124 291	124 645	124 159	124 214	124 308	124 150	124 257	124 277	124 287
	B	123 970	123 912	124 149	124 433	124 683	125 033	125 103	125 270	125 173	125 351	125 415	
w tym spółki handlowe	A	8 180	8 212	8 280	8 335	8 386	8 421	8 468	87 124	8 611	8 684	8 745	8 821
	B	8 868	8 929	8 989	9 001	9 037	9 067	9 089	9 121	9 132	9 172	9 192	
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	A	1 052	1 050	1 057	1 061	1 064	1 063	1 069	1 072	1 074	1 083	1 090	1 100
	B	1 105	1 110	1 113	1 116	1 114	1 114	1 112	1 110	1 108	1 107	1 105	

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.